

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ

مِنَ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

bookroom.ir

bookroom.ir

bookroom.ir

bookr

om.ir

bookroom.ir

bookroom.ir

bookroom.ir

bookroom.ir

bookroom.ir

مهر استاد

bookroom.ir

bookroo

ir

فهرست اجمالی موضوعات

سخن ناشر ۱۱

بخش یکم

فعالیت‌های علمی

درآمد ۱۷

فصل یکم. زندگی و تحصیل در آمل ۱۸

نذر امام هشتم ۱۹

علاقه خانوادگی به روحانیت ۲۰

تحصیلات ابتدایی ۲۱

آغاز تحصیلات حوزوی ۲۲

نخستین درس ۲۳

حوزه‌های علمیه و فضای حاکم آن زمان ۲۵

۱. دوران حکومت رضاخان ۲۵

۲. پس از فرار رضاخان ۳۱

بازسازی حوزه علمیه آمل ۳۳

شرح تحصیل در حوزه علمیه آمل ۳۶

برخی ویژگی‌های درسی حوزه علمیه آمل و اساتید آن ۳۹

رهنمودهایی در زمینه پرورش طلاب ۴۸

- فصل دوم . تحصیل در حوزه علمیة تهران ۵۱
- راز برگزیدن حوزه علمیة تهران ۵۱
- ورود به مدرسه مروی تهران ۵۴
- ویژگی های مدرسه مروی ۵۴
- روش درس خواندن استاد ۵۸
- بهره‌وری از اساتید بزرگ ۵۹
- درآمد ۵۹
- ۱ . علامه شعرانی ۶۳
- ۲ . حکیم الهی قمشه‌ای ۶۵
- اهمیت ویژه کتاب شرح اشارات ۷۱
- ۳ . آیه الله محمد تقی آملی ۷۳
- مبارزه منفی با رژیم پهلوی ۷۶
- ۴ . آیه الله فاضل تونی ۷۸
- خاطراتی از تهران ۸۷
- ۱ . نماز جماعت آیه الله خوانساری «ره» ۸۷
- ۲ . مرحوم آقای فلسفی و مبارزه با بهائیت ۸۸
- ۳ . سخنرانی مرحوم فلسفی و صلوات ملی گراها ۸۹
- ۴ . تشییع جنازه مرحوم علامه میرزا مهدی آشتیانی ۹۰
- ۵ . آشنایی با مرحوم شهید مطهری ۹۱
- رهنمودهای آیه الله محمد تقی آملی رحمته الله علیه ۹۴

۹۵ فصل سوم . هجرت به حوزه علمیه قم
۹۵ اقامت در مدرسه حجتیه
۹۶ چگونگی پرداخت شهریه
۹۷ بهره‌وری از اساتید بزرگ حوزه قم
۹۷ درآمد
۹۹ ۱ . مرحوم آیه الله بروجردی
۹۹ احترام حوزه علمیه قم به مرحوم آیه الله بروجردی
۱۰۱ احیای میراث علمی فقهای پیشین
۱۰۲ تبخّر در علم رجال و طبقه بندی راویان
۱۰۳ اهتمام به فقه مقارن و تطبیقی
۱۰۶ درك محضر فقهای بزرگ حوزه نجف
۱۰۷ سامان دادن به مسائل روایی
۱۰۸ احداث بنای مسجد اعظم قم
۱۱۰ تلاش برای وحدت مسلمانان جهان
۱۱۱ تأسیس مسجد هامبورگ آلمان
۱۱۳ ارتحال آیه الله بروجردی و تلاش مذبوحانه رژیم پهلوی
۱۱۶ ۲ . علامه طباطبایی <small>رحمته الله علیه</small>
۱۱۹ درس خصوصی معاد
۱۲۱ درس برهان و الهیات شفا
۱۲۳ پرهیز از شعر و قصه در درس
۱۲۷ نوآوری‌های فرعی
۱۳۱ شیوه تدریس

- پرورش شاگردان ۱۳۳
- گذر از کوران سخت زندگی ۱۳۴
۳. مرحوم آیه الله محقق داماد ۱۳۶
- جامعیت مرحوم محقق داماد ۱۳۶
- درس خارج فقه بر محور شرایع ۱۳۹
- بررسی همه جانبه روایات ۱۴۱
- شیوه جمع بین روایات ۱۴۵
- ارادت خاص به اهل بیت علیهم السلام ۱۴۶
- تدریس در ایام تحصیل و تعطیل ۱۴۷
- تربیت و تعلیم شاگردان ۱۴۹
- شرکت در فعالیت‌های اجتماعی ۱۵۰
۴. مرحوم آیه الله میرزا هاشم آملی ۱۵۲
- برکات درس آیه الله میرزا هاشم آملی ۱۵۲
- زمینه‌های رشد علمی ۱۵۵
- شاگرد پروری ۱۵۹
۵. حضرت آیه الله العظمی امام خمینی رهبر ۱۶۰
- جامعیت امام رهبر ۱۶۰
- آزاد منشی و استقلال فکری ۱۶۵
- مبارزه بر ضد طاغوت ۱۶۷
- آگاهی مردم و رهبری قیادی امام رهبر ۱۷۰
- برخی ویژگی‌های مشترک اساتید ۱۷۲
۱. طهارت ظاهری و باطنی ۱۷۲

۱۷۶	۲ . اهتمام به تعلیم و تربیت طلاب
۱۷۸	۳ . ملاحظه تقریرات شاگردان
۱۸۰	سفارش‌هایی از استاد
۱۸۰	۱ . تقریر نویسی
۱۸۲	۲ . تدریس
۱۸۴	۳ . تبلیغ
۱۸۵	آشنایی با شهید حاج آقا مصطفی خمینی
۱۸۷	آشنایی با امام موسی صدر

بخش دوم

فعالیت‌های اجتماعی

۱۹۱	فصل یکم . فعالیت‌های سیاسی
۱۹۱	تبلیغ اندیشه‌های امام خمینی <small>علیه السلام</small>
۱۹۲	تحمل اهانت‌های رژیم طاغوت
۱۹۴	خاطره‌ای شیرین
۱۹۵	تلاش برای خیزش انقلابی مردم
۱۹۸	حضور در مبارزات مردم‌آمل
۲۰۰	عضویت در دستگاه قضایی و مجلس خبرگان
۲۰۳	تدوین لایحه قصاص
۲۰۵	فصل دوم . سفرهای تبلیغی برون مرزی
۲۰۵	درآمد

- ۲۰۶ الف . سفر به شوروی سابق
- ۲۰۷ نکات لازم الاجرا در ابلاغ پیام
- ۲۰۹ ورود به مسکو و ابلاغ پیام
- ۲۱۰ واکنش گورباچف
- ۲۱۲ ب . سفر به چند کشور اروپایی
- ۲۱۲ ۱ . فرانسه
- ۲۱۳ ۲ . سوئیس
- ۲۱۷ ۳ . اتریش
- ۲۲۰ ۴ . آلمان
- ۲۲۶ ۵ . ایتالیا
- ۲۳۶ ۶ . انگلستان
- ۲۴۳ سفر به سوریه و لبنان
- ۲۴۶ ج . سفر به نیویورک
- ۲۴۶ درآمد
- ۲۴۸ چگونگی پذیرفتن دعوت نشست ادیان
- ۲۵۰ برنامه‌ها
- ۲۵۱ مراسم افتتاحیه
- ۲۵۲ خواندن پیام رهبری انقلاب
- ۲۵۳ دیدارهای ثمربخش
- ۲۵۶ مراسم اختتامیه
- ۲۵۶ گزارش سفر به رهبر معظم انقلاب

باسمه تعالی

سخن‌ناش

عمر که نفیس‌ترین سرمایه انسانی است اگر در جهت کمال جویی و حق‌طلبی قرار گیرد و با جدّیت و تلاش موانع راه را به کناری زند و با فراهم آمدن فرصت‌های مناسب و امکانات شایسته، تحت تربیت عالم معلّم و مربّی مهذب واقع شود، به حدّی گرانمایه و عزیز می‌گردد که هیچ حقیقتی با او قیاس و سنجش نمی‌شود. فرزندگان و نخبگان جامعه بشری با استفاده از چنین فرصتی، گام‌هایی استوار و ثابت در مسیر کمال برداشته، با رسیدن به قله‌های فتح و ظفر برای خود و جامعه افتخار می‌آفرینند.

از دیرباز در تاریخ پرربار و زرّین اسلام و ایران شخصیت‌هایی درخشیده و خورشید علم و معرفت شده‌اند. آنان نه تنها فضای تاریخ اسلام و جامعه اسلامی را با وجود خود فروغ بخشیده و موجب روشنایی و گرمای حیات علمی و معنوی شده‌اند، بلکه جامعه جهانی را با عظمت و والایی تفکر عمیق و وسیع اسلامی آشنا نموده و در آسمان انسانیت به زیبایی درخشیده‌اند و چهره‌هایی ماندگار گشتند که همگان از اشراق و نور آنان بهره می‌برند.

جدای از شخصیت‌هایی ممتاز چون انبیا و اوصیای آنان، شاخص‌هایی بشری نیز که تحت تعالیم آنان پر و بال گرفته و پرواز نموده‌اند، به اندازه خود توانسته‌اند در دو جهت اساسی خدمات شایان و ارزشمندی به جامعه بشری نمایند؛ جهت نخست، تبیین و تشریح حقایق علمی و معنوی است که افراد عادی بشر به راحتی نمی‌توانند آنان را بیابند تا به آن‌ها معرفت یافته تا با افقی وسیع‌تر و منظری روشن‌تر در حیات فردی و اجتماعی خود حرکت کنند.

جهت دوم، ارائه مسیرهای روشن و همواری است که آحاد جامعه بتوانند به راحتی آن‌ها را شناخته و به آسانی در آن گام نهند. به دیگر سخن، اندیشمندی که ظرف جانش را در مقابل تابش علم و معنویت قرار می‌دهد، موجب می‌شود که از شدت نور علم و حدت فروغ معنویت نسبت به دیگران کاسته شود و افراد عادی نیز با وجود اشتغالات و کارهای روزانه خود از فیض آن‌ها محروم نمانند و خود را به نوعی در زمره عالمان ببینند و همین مسؤولیت سنگین است که جایگاه عالم را در جامعه محترم و نزد افراد عزیز می‌گرداند.

یکی از بارزترین شخصیت‌های معنوی و علمی‌ای که با بهره‌وری از عمر عزیز و استفاده کامل و جامع از اساتید معرفت و اساطین معنویت درخشش کم نظیری داشته است و در حساس‌ترین فراز جامعه اسلامی که نیاز به تبیین معارف و حقایق آسمانی و بشری و لزوم اتصاف به کمالات معنوی و روحانی شدیداً احساس می‌شد، خوش درخشید و مسؤولیت سنگین عالم راستین و عامل صادق بودن را به خوبی پذیرفت و به انجام رساند، استاد آیه الله جوادی آملی بوده است.

این اسم مبارک که در صحاری علم و اندیشه و صحاری معنویت و دیانت،

آشنا و مأنوس است، در پرتو تعالیم و حیانی و آموزه‌های قرآن و عرفان و برهان، همانند دریای زلال و صافی است که دُرهای سفته خود را آشکارا می‌نمایاند و از هرگونه کدورت و تیرگی دور بوده و در حریم وی کجی و انحراف راه ندارد.

باوجود جوشش علم و نبعان کمال از درون استاد، ایشان هرگز از خود نگفته، چهرهٔ باطنی و ملکوتی خود را اظهار نمی‌دارند؛ ولی مشتاقان فراوانی که از دور یا نزدیک با ایشان و آثارشان آشنا و مأنوس هستند، همواره خواسته‌اند با راهیابی به باطن و درون این صخرهٔ صمّا بتواند بهتر ایشان را بشناسند و سرّ موفقیت استاد و راز فتح قلّه‌های کمال و سعادت به دست او را کشف کنند تا طریقی برای برتر شدن خود یافته، آن را بیمایند. تحقق این خواسته، به حق دشوار و بزرگ‌ترین مانع آن، همانا کتوم بودن استاد و مقدم داشتن جلوهٔ غیبی بر چهرهٔ شهودی نزد ایشان است؛ لیکن بر اثر تلاش مستمر شاگردان ایشان و فضیلتی مرکز نشر اسراء و نیز بهره‌گیری از گوشه و کنار بیانات و خفایای نوشته‌های ایشان، توفیق دسترسی به برخی از ابعاد حیات علمی و اجتماعی حاصل گردید.

این کتاب هرگز به انگیزهٔ بیان زندگی نامه یا خاطرات تنظیم نشده است، بلکه رویکرد آن بررسی سیرهٔ علمی و عملی استاد در حیات معنوی ایشان بوده و این خود شیوه‌ای ارزشمند و مجرب است که همگان مخصوصاً طلاب محترم و دانشجویان عزیز می‌توانند از آن بهره‌گیرند.

این کتاب که برگرفته از آثار گفتاری، نوشتاری و بخش عمدهٔ آن مصاحبه‌های اختصاصی حضرت استاد در زمینه‌های مختلف است (که همهٔ آن‌ها در مرکز نشر اسراء وجود دارد) حاوی نکات مهم و مورد نیاز اقشار مختلف، به ویژه برای

دانش پژوهان و جستارگران راه معنویت و کمال است که از آن‌ها پرسش دارند. از این رو، خواندن آن به همگان به ویژه نسل جست‌وجوگر و حقیقت‌طلب جوان و بالاخص به پویندگان طریقت معرفت و معنویت سفارش می‌شود.

گفتنی است که جور استاد از مهر پدر برتر و مؤثرتر است؛ لیکن چون هیچ‌کس از استاد آیه الله جوادی آملی در هیچ بیان گفتاری و بنان نوشتاری جوری ندیده و نشنیده، بلکه سراسر حیات و زندگی استاد سرشار از مهر و محبت است که این نیز از امتیازات استاد است، از این رو کتاب حاضر مهر استاد نام گرفت. این کتاب در دو بخش تنظیم شده که بخش نخست آن در سه فصل به تبیین فعالیت‌های علمی استاد می‌پردازد و بخش دوم در دو فصل، فعالیت‌های اجتماعی ایشان را تشریح می‌کند.

بدیهی است تدوین این مهم، بدون همفکری و تلاش دوستان به انجام نمی‌رسید و در این جا مراتب سپاس فراوان خود را از سعی وافر حجج اسلام آقایان نبی‌الله ابراهیم زاده داشته و علیرضا روغنی موفق اعلام نموده و از دوست گرامی و فاضل، جناب حجة الاسلام آقای سعید بندعلی که ویرایش این اثر را به خوبی به انجام رسانده‌اند نیز تقدیر می‌نماییم و از همه دوستان بخش حروفچینی و صفحه‌آرایی و نمونه‌خوانی مرکز اسراء نیز صمیمانه سپاسگزاریم.